

Praktiserende læge Inger Uldall Juhl og sognepræst Lone Vesterdal samarbejder i det daglige om at hjælpe mennesker i krise og genoprette vigtig værdi og identitet. Foto: Thomas Winblad

Læge og præst i samarbejde: Hjælper mennesker i krise

Skrevet af Super User den 19. maj 2022. Skrevet i [Almen praksis](#).

Læger og præster har hver deres faglighed, men kan sammen støtte og guide alvorligt syge til at finde mening og gøre livet rigere midt i sårbarheden.

At få en livstruende diagnose er i sig selv skræmmende. Mange oplever desuden, at sygdom sender dem uden for fællesskabet, og at ensomhedsfølelsen kan være lige så tung at bære som en ny fysisk virkelighed.

Praktiserende læge Inger Uldall Juhl og sognepræst Lone Vesterdal samarbejder i det daglige om at hjælpe mennesker i krise og genoprette vigtig værdi og identitet. Som Inger Uldall Juhl udtrykker det:

“Mennesker er ikke bare DNA og hjerne men også sjæl og ånd, og vejen gennem kriser findes ikke alene medicinsk, men også ved at blive set med de følelser og udfordringer, der følger med.”

Sammen har de skrevet bogen "Det skrøbelige menneskeliv", hvor de beskriver behovet for at bygge bro mellem præstens og lægens faglighed.

“Det er vores erfaring, at vi ved at kombinere vores fagligheder kan lette lidelse og gøre det sårbare liv mere meningsfuldt og rigere,” siger Lone Vesterdal.

At falde ud af fællesskabet

Læge Inger Uldall Juhl oplever, at samfundet har stærke forventninger til både hende og patienten om, at behandlingen er succesfuld, så den syge kan komme tilbage på arbejdsmarkedet og atter præstere.

“Men denne tingsliggørelse af mennesker efterlader ikke plads til omsorgen, og det støder jo imod mit menneskesyn,” siger hun.

Også som præst oplever Lone Vesterdal, at de parametre, mennesker måles efter, kan gøre det sværere at være syg, end det behøver at være.

“Når man bliver alvorligt syg, står man pludselig ansigt til ansigt med det faktum, at livet har en udløbsdato. Det er et eksistentielt chok, som forstærkes i en kultur, hvor vi bilder os selv og hinanden ind, at vi er udødelige, og at vækst og udvikling er uendelig,” siger hun.

Sygdom er ikke en straf

Mange retter ifølge præsten og lægen skytset mod sig selv, når de bliver syge. Er der noget, jeg har gjort galt, siden jeg er blevet ramt af kræft? En undersøgelse foretaget af Medicinske Tidsskrifter i 2017 viser, at 30 procent af patienter med underlivs-, bryst- eller modermærkekræft føler skyld over egen sygdom.

“Især mine kvindelige patienter giver udtryk for at føle sig usynlige, når de ikke kan udfylde de traditionelle opgaver som f.eks. at holde sammen på familien, vennekredsen og det sociale liv. De bliver bange for at blive mødt af blikket: Du er ikke noget,” siger Inger Uldall Juhl.

“I mit daglige arbejde møder jeg jo helt vilde forklaringer, som at man ikke har været en tilstrækkelig mor eller sød kone. Men sygdom er ikke en straf, og årsagen er ikke, at der er noget, man har gjort sig skyldig i, for hvordan ellers forklare, at selv små børn kan få kræft og dø?”

Omverdenens forventninger

Omverdenen er ofte med til at skubbe på følelse af skyld og skam. I bogen "Relationer i Sundhedsvæsenet" fortæller Inger Uldall Juhl og Lone Vesterdal om deres møde med Hans Peter, der har mistet sin kone og ikke kan komme sig over sorgen.

“Et års tid efter hustruens dødsfald møder han ikke længere forståelsen men forventningerne om at komme videre og opfordres f.eks. til at begynde at løbe,” fortæller Lone Vesterdal.

“Men som han selv siger: Hvordan løbe, når det føles som om, at mine ben er amputeret? Han er et af de mennesker, jeg møder, som oplever stor tryghed i at tale med mig som præst og i, at jeg går med ham til hans praktiserende læge, fordi vi sammen kan legitimere, at sorg tager tid.”

Den åbne samtale

Selvom lægerne beskæftiger sig med det, der kan måles og vejes, er omsorgen også en helt central del af lægeløftet og ofte grunden til, at en person har valgt lægegerningen.

“Men der er pres på, og lægerne måles på fremgang med patienterne. Skal vi hjælpe mennesker i krise, skal vi også kunne rumme, at der ikke sker fremskridt og acceptere at være medvandrere,” siger Inger Uldall Juhl.

Et tættere samarbejde og åbne samtaler mellem præst og læge kan, efter både hendes og Lone Vesterdals erfaring, styrke den gode behandling.

“I Skotland er man gået skridtet videre,” fortæller Lone Vesterdal. “Her har præsten kontor i det lokale lægehus. Erfaringerne er, at lægerne sparer tid og udskriver mindre medicin, fordi de let kan henvise til sjælesorg og samtaler om f.eks. meningen med livet.”

Skrøbelighedens styrke

Der ligger ifølge Lone Vesterdal og Inger Uldall Juhl en både sundhedsfaglig og kulturel opgave i at styrke fællesskaber, hvor skrøbeligheden ikke betragtes som en fejl, der skal rettes, men som en kim til vækst.

“Robusthed anses i den moderne kultur for en god egenskab, men hvis den indebærer, at man bider tænderne sammen og mosler frem i livet, er robustheden ikke sund og kan f.eks. udløse angst og stress,” siger Lone Vesterdal.

“Den positive robusthed har altid en skrøbelig kerne. Her er man i kontakt med egne værdier, bliver mere kreativ og får mere forståelse for andre.”

En medvandr

Der findes ingen hurtige løsninger i den proces, som mennesker, der rammes af alvorlig sygdom, kastes ud i. Både Inger Uldall og Lone Vesterdal oplever, at det vigtigste derfor er at have et anker, nogen at holde i hånden på vejen.

“Min erfaring er, at det ikke altid er de nærmeste, der bliver vigtige medvandrere. Det kan vise sig at være en kollega eller en gammel skolekammeret, man mærker samklang med,” siger Inger Uldall Juhl.

Udover læger, psykologer og andre sundhedsfaglige er der desuden støtte at hente hos præsten, imamen eller andre, som skaber fællesskaber, hvor sårbarheden har en central plads.

“Man behøver ikke være troende eller tilhøre sognet for at opsøge præsten,” siger Lone Vesterdal.

“Alle er velkomne, her føres ingen journal, og jeg oplever, at mennesker bruger både Inger og mig, når livet forandres. Som præst og læge kan vi sammen være medvandrere fra forundersøgelser, gennem behandlinger og ja, hele vejen, uanset hvor den fører hen.”

"Det skrøbelige menneskeliv" er udkommet på Forlaget Eksistens i 2020. Inger Uldall Juhl og Lone Vesterdal har desuden bidraget til bogen 'Relationer i sundhedsvæsenet – hvorfor og hvordan', Forlaget Samfundslitteratur 2021 (kapitel 7 om samarbejdet mellem læger og præster).

Abonner på vort nyhedsbrev

For at modtage vore gratis nyhedsbreve skal vi kende din arbejdsfunktion og arbejdsplads, så vi kan verificere, at du må se de annoncer som vore nyhedsbreve indeholder

[Tilmelding til nyhedsbrev](#)

KRISTIAN LUNDS
MENINGER

SUNDHEDSTINGET

Løkke vinder med et mulehår foran S og V i akutplaner

Kræftens Bekæmpelse bør kritisere Medicinrådets metode

Psykiatriplanen dur ikke – vi skal samle psykiatrien og fyre regionerne

Praktiserende Lægers Organisation er blevet stueren – heldigvis